

CIRIL KOSMAČ – TANTADRUJ

O CIRILU KOMAČU

Rodil se je 29. Septembra na Slopu ob Idrijci. V Gorici je obiskoval ni-jo trgovsko šolo, potem je privatno na gimnaziji opravil malo maturo. Zaradi nacionalnega delovanja so ga Italijani večkrat zaprli, dokler ni pobegnil v Ljubljano. Ud 1938 je živel v Franciji kot štipendist francoske vlade, del vojne je preživel v Londonu, potem pa se je v Bariju pridružil NOB. Po vojni je deloval v uredništvu slovenskega naroda. Umrl je 28. Januarja 1980v Ljubljani. Dela:- dve zbirki novel: Sreča in kruh, Iz moje doline. dve daljši novel: Balada o trobenti in oblaku, Tantadruj

-roman:Pomladni dan

OBNOVA

Tantadruj je bil "vaški norček" ali, kot so ga imenovali domačini, "božji otrok". Želel si je umreti, ker mu je mati rekla, da bo srečen šele tedaj, ko bo umrl. Te materine besede je otrok sprejel za svoj življenjski cilj. Medtem ko je Tantadruj odraščal, je zbiral zvonce za mučenike. Z njimi je zvonil od sejma do sejma in vsak mimoidoči ga je ogovoril. Z njegovimi zvonci je Najdeni Peregrin, vaški umetnik in lepotec, zaigral pretresljivo melodijo, ki so jo vaščani poslušali z zbrano onemelostjo. Zaljubljen je v Jelčico, hromo deklico, katera mu je spesnila najljubšo pesmico.

Tantadruj gre na sejem, ki je bil na Mostu na Soči. Šel je zato, ker je moral kupiti tri kravje zvonce, da jih bo imel 40 za mučenike. Tam se mu pridružijo trije posebneži: Luka, Matic Hotejec in Furlan. Tantadruj bi zelo rad umrl, ker mu je rekla mati, da bo šele takrat srečen. Odšel je k župniku in ga je vprašal, če bi umrl, če ga bi pičil modras. Župnik je rekel, da bi se le zastrupil, ne pa umrl. Rekel mu je še, ko bo prišla njegova ura bo on umrl. Tantadruj je ves žalosten odšel od župnika, Nato je vprašal Luka kaj pomenijo župnikove besede. Skupaj sta ugotovila, da ure tako ali tako nikoli ni imel, trpel je tudi že mogoče ali pa tudi ne, to nista mogla ugotoviti, manjkala je še samo jama. Med potjo, ko so šli spat k Hotejcu, so odšli na pokopališče in tam našli jama. Ugotovili so, da je ta jama za Tantadruja. Tantadruj je bil ves srečen, da bo sedaj lahko umrl. Odšel je v jama in se vanjo ulegel. Matic je odšel zvonit, Luka in Furlan pa sta metala zemljo v jama. K sreči so ljudje slišali zvonjenje in se hitro zbrali ker, so mislili, da gori. Našli so jih in potem jih je župnik poslal vsakega na svojo stran.

Pisatelj nam zgodbo pripoveduje v zimski, vetrovni noči, ko se vrača iz Pirana.Sama zgodba pa se je odvijala v zimskem času, ko so še živeli hlapci, dekcle, mašetarji,...Novela Tantadruj opisuje kako, Tantadruj in njegova norčevalska družčina, ki jo predstavljajo še Luka, Matic in Furlan.

Zgodba je nekaj posebnega že zaradi tega, ker so glavni junaki čisto drugačni ljudje. Skozi vso delo se prepleta Tantadrujeva želja po smrti. Ob prebiranju zgodbe se človek večkrat vpraša, kje je meja med normalnimi ljudmi in norčki. Ko so normalni ljudje v gostilni popivali in bi se skoraj sporekli in stekli, ampak norčki so mirno zapustili vaško gostilno in se odpravili spat. Verjetno bi tudi mirno prišli k Hotejcu, kjer naj bi spali, če med potjo ne bi začeli razpravljati o misli, ki jo je tisti dan izrekel župnik Tantadruju. Povedal mu je, da bo umrl, ko mu bo prišla njegova ura in da moramo vsi trpeti preden pridemo do jame. Ta del se mi zdi nekako grozen, saj so odšli na pokopališče in našli sveže izkopen grob. Tu je Tantadruj našel svoj počitek imel je veliko srečo, da je Matic šel zvonit in, da so ljudje prišli gledat, kaj se je zgodilo. Tantadruja bi lahko kar živega zakopala in konec novele se bi lahko končal zelo tragično. Pisatelj nam nazorno nakaže, kakšni smo. Vse skozi opisuje norčka, v resnici pa misli nas, ki se imamo za normalne. Na koncu ugotovimo, da smo ubogi mi, ki se držimo vseh standardov. Vprašamo se lahko, kaj je torej normalno? Vprašamo se kdo postavlja norme kaj je normalno. Tisti ki se štejemo za normalne dostikrat, počnemo stvari, ki so veliko hujše od hotenja po lastni smrti. Prometnih nesreč, vojn, preišljenih in hladnih umorov, ne delajo »norčki« ampak ljudje, ki se štejemo za normalne

OZNAKA OSEB

Tantadruj: Tantadruj glavni lik je poseben človek, kateri v vsakem svojem stavku uporabi besedo "Tantadruj". Fant zbira kravje zvonce in si jih obeša okrog telesa z vrvjo. Zbrati jih želi točno 40 za 40 mučenikov. Ima pa posebno željo po smrti kaj ti mu je mati nekoč rekla, da bo resnično srečen ko bo umrl.

Jelčica: Tantadrujeva ljubezen. Je hroma, ter Tantadruju je napisala pesmico, kateri si Tantadruj velikokrat zapoje.

Božorno-boserna Luka: Je star fizično nemogoč opravljati dela saj je po poklicu zidar in je pred mnogimi leti padel ter izgubil roko, obe nogi, katero je eno zamenjala lesena palica z podkvijo konja. Velikokrat v svojem stavku izreče besedi božorno-boserna.

Ravna-palica Matic: Celó življenje je usmeril v izrezanje palice, katera bo na obeh koncih in vsepovsod enaka. Ne govori veliko, vendar zato velikokrat ponovi besedo oz. stavek katerega je nazadnje slišal.

Furman-Rusepata: Značilno ga nič ne gane in le izreče: "Pha! Raus e patacis – repa in krompir!". To pa zato, ker je nekoč delav pri kmetu, pri katerem je dobival zajest le repo in

krompir. Lepega dne se mu je vtrgalo in poklal vso živino. Od takrat naprej uporablja prej naveden stavek.